

тыштхэр шъуищыIэныгъэкIэ пкъэу пытэ шъуфэхъунхэу, гъэхъагъэхэр шъуиIэхэу, гъэсэныгъэм илъэгъпIэ инхэм шъуанэсынэу сышъуфэлъаIо, — кыIуагъ ректорым ныбжыкIэхэм закыфигъазэзэ.

Нэужым зэкIэми зэдыряе тхылъышхоу студент зэрэхъугъэхэр къэзыушыхъатырэр къаритыжыгъ.

Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым цIыф лъэпкъ зэфэшъхъафхэм ялIыкIохэр щеджэх, ахэм ащыщыбэхэр шIэныгъэхэмкIэ, спортымкIэ, творчествэмкIэ лъэгъпIэ инхэм анэсыгъэх. Ахэр студент хъугъэ ныбжыкIэхэм гушъыIэгъу афэхъугъэх, дэгъоу еджэнхэу, Iофтхьабзэу университетым шызэхашхэрэм чанэу ахэлэжьэнхэу къяджагъэх, концерт къафэгъэлъэгъуагъ. Я 5-рэ курсым щеджэрэ Светлана Кужба ыдыгъэ джанэхэм якъэгъэлъэгъони рагъэкIокIыгъ. Мы апшъэрэ еджапIэр къэзыушыгъэ Еутых Вячеслав студентхэм орэдхэр къафиIуагъ, зэрэгъэчэфыгъэх.

ПАТЫКЪО Анет.

Студент хъугъэх

Апшъэрэ гъэсэныгъэ зэзыгъэгъоты зышIоигъо ныбжыкIэ нэгырэ мин фэдиз мыгъэ Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым чIэхъагъ. Ахэр студент зэрэхъугъэхэм фэгъэхъыгъэ мэфэкI зэхъахъэ культурэм и Унэу «Налмэсым» мы мафэхэм щыIагъ.

ЗэIукIэр кызыIуихыгъ апшъэрэ еджапIэм иректорэу, техническэ шIэныгъэхэмкIэ

докторэу, профессорэу Блэгъожь Хъазрэт.

— Хабзэ зэрэхъугъэу, апэрэ курсым ихъэгъэ ныбжыкIэхэр лекциехэм, семинархэм ахэлэжьэнхэу игъо зифэхэрэ, студенческэ щыIакIэм нэIуасэ зыфэхъухэрэ нэуж мы Iофтхьабзэр афызэхэтэщэ. Непэ студент шыпккъэ шъузэрэхъугъэмкIэ сышъуфэгъушIо ыкIи шIэныгъэу тиеджапIэ шызэжъугъэгъо-

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ иунашъу

Зыгъэпсэфыгъо мафэ ятыгъэным ехыIлагъ

Дин мэфэкIэу Къурмэныр Адыгэ Республикэм щыхэгъэунэфыкIыгъэнымкIэ ищыкIэгъэ амалхэр зехъэгъэнхэм фэшI, Адыгэ Республикэмрэ Краснодар краимрэ ащыпсэурэ быслымэнхэм я ДиндэлэжьапIэ кызырэкIэлъэгъуэр къыдэслытэзэ **унашъо сэшIы:**

1. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкIэкIо къулыкъухэм япашхэм 2012-рэ илъэсым чъэпыогъум и 26-м яIофышIэхэм зыгъэпсэфыгъо мафэ аратынэу.

2. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ икъулыкъухэм, чIыпIэ зыгъэIорышIэжынымыкIэ къулыкъухэм, мылкъу лъэпкъэу кызыфагъэфедэрэм емылытыгъэу организациехэм япашхэм IофшIэн хэбзэгъэуцугъэм кызырэщыдэлъытэгъэ шIыкIэм тетэу 2012-рэ илъэсым чъэпыогъум и 26-м зыгъэпсэфыгъо мафэ яIофышIэхэм аратынэу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ
ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан
къ. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 22-рэ, 2012-рэ илъэс
N 205

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ияпшIыкIубгъонэрэ зэхэсыгъо 2012-рэ илъэсым чъэпыогъум и 24-м щыIэшт.

Зэхэсыгъом зыщыхэплъэштхэм мы кыкIэлъыкIорэ Iофыгъохэр ахагъэхъагъэх: законопроектхэу «Адыгэ Республикэм и Законэу» «Жъэгъэузым земыгъэушъомбгъугъэным ехыIлагъ» зыфиIорэм ия 8-рэ статья зэхъокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхъыгъ», «ЫпкIэ зыхэмылIэ юридическэ IэпыIэгъу аратынымыкIэ цIыфхэм фитыныгъэу яIэр къыдэлыгытэгъэным ехыIлагъ» зыфиIохэрэм ятIонэрэу ахэплъэгъэныр; законопроектхэу «Транспортхэр уцупIэ гъэнэфэгъэм зэрацэхэрэ, зэраIыгыгъэхэм, зэраIэклагъэхъажыгъэхэм хъарджэу апэIухъагъэр зэратырэ шIыкIэм ехыIлагъ», «Унэм изытет фэгъэхыгъэ муниципальнэ уплъэкIунхэр зэхашхэ зыхъукIэ, муниципальнэ унэм изытет гъунэ лъызыфырэ къулыкъухэр Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ иуполномоченнэ гъэцэкIэкIо къулыкъоу унэм изытеткIэ регион уплъэкIунхэр зэхэсышхэрэм зэрэдэлэжьэхэрэ шIыкIэм ехыIлагъ» зыфиIо-

хэрэм, «Адыгэ Республикэм и Законэу «2012-рэ илъэсымкIэ ыкIи 2013-рэ, 2014-рэ илъэсхэм ячэзыу пIалъэкIэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехыIлагъ» зыфиIорэм зэхъокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхъыгъ», «Административнэ хэбзэукъоныгъэхэм яхыIлагъ», «Лъэшэу къагъэгъунэрэ чIыопс чIыпIэхэр Адыгэ Республикэм шызэхэшхэгъэнхэмкIэ ыкIи кышыухъумэгъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ икъулыкъухэм афагъэнэфэгъэ Iофыгъохэр гъэцэкIэгъэнхэм ехыIлагъ», «Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цIыф куп зауIэмэ социальнэ IэпыIэгъу ягъэгъотыгъэным ехыIлагъ», «Чыгум епхыгъэ зэфыщытыкIэхэр гъэтэрэзыгъэнхэм ехыIлагъ», «Унагъор, ныхэр, тыхэр, кIэлэ-цIыкIухэр къэухъумэгъэнхэм яхыIлагъ», «Культурэм ехыIлагъ» зыфиIохэрэм апэрэу ахэплъэгъэныр ыкIи нэмыкI Iофыгъохэр.

Жуковскэм иурам тет унэу N 22-м хэт Залышхоу зэхэсыгъохэр зыщызэхашхэрэм сыхъатыр 11.00-м ащ иIофшIэн щыригъэжъэшт.

Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо Совет — Хасэм
и Тхъаматэ игуадзэу
IЭЩЭ Мухъамэд

2013-рэ илъэсым иапэрэ мэзих гъэзеткIэтхэгъур макIо!

«Адыгэ макъэм» иныбджэгъу лъапIэхэр!

Лъэпкъ гъэзетыр кызытхыкIы зышIоигъохэм апае Урысыем и Почтэ икъутамэу Адыгэ Республикэм щыIэм иотделениехэм, ООО-у «Адыгея-Интерсвязь» зыфиIорэм икиоскхэм ыкIи «Адыгэ макъэм» иредакция дэжъ щыт киоскым Iоныгъом и 1-м гъэзет кIэтхэныр ащырагъэжъагъ.

Почтэм иотделениехэм мыщ фэдэ уасэхэмкIэ лъэпкъ гъэзетым шъуащыкIэтхэн шъулъэкIышт:

— сомэ 398-рэ чапыч 16-кIэ — тхъэмафэм 5 кыдэкIэу нэклубгъуий хъурэ гъэзетэу 52161-рэ индекс зиIэм;

— сомэ 380-рэ чапыч 04-кIэ — фэгъэкIотэныгъэ зиIэхэм апае 52162-рэ индекс зиIэм.

Мыекъуапэ щыпсэурэ гъэзетеджэхэр!

«Адыгэ макъэм» иредакция дэжъ щыт киоскым индексхэу 52161-рэ, 52152-рэ, 14289-рэ зиIэхэм соми 140-кIэ шъуащыкIэтхэн шъулъэкIышт. (Мыщ щыкIатхэхэрэм киоскым ежъ-ежырэу гъэзетыр чIахыжызыз ашIышт).

ООО-у «Адыгея-Интерсвязь» икиоскхэм тигъэзет соми 150-кIэ шъуащыкIэтхэшт. (КIатхэхэрэм гъэзетыр киоскым чIахыжызыз ашIышт).

Къалэу Мыекъуапэ дэт хызмэтшIапIэхэу, организациехэу, учреждениехэу корпоративнэ шIыкIэм тетэу гъэзет экземпляр 15-м кышчымыкIэу кызытхыкIыштхэм редакцием сомэ 200-кIэ щыкIэтхэнхэ алъэкIышт.

Университетхэу, институтхэу, еджапIэхэу корпоративнэ шIыкIэм тетэу гъэзет экземпляр 20-м кышчымыкIэу кызытхыкIын зимурадхэр редакцием соми 150-кIэ щыкIэтхэнхэ алъэкIышт.

НЫБДЖЭГЪУ ЛЪАПIЭХЭР, ШЪУКИАТХ ЛЪЭПКЪ ГЪЭЗЕТЫМ!

Имэхьанэ кьефыхырэп

Дунэ Адыгэ Хасэм ия IX-рэ Зэлуклэшхо чэпыогум и 19 — 21-м Налщык шыкыуагъ. Аужырэ ильэсищым кыкылоц ДАХ-м Иоф-шагъэу илэр зэфахысыжыгъ, пшэрыл-хэм атегушылагъэх. Къэбэртэе-Бэлыкъарым и Лышхъэу Къанэкъо Арсен ДАХ-м и Совет ыкли и Зэлуклэшхом къащыгушылагъ.

Дунэ Адыгэ Хасэм ипачэу Сэхьурэкъо Хьаутий хадзыгъ. Къэбэртэе-Бэлыкъарым и Правительствэ ИэнэтІэ зэфэшхьафхэм аутэу ильэсыбэрэ ащ Иоф ышлагъ, шІэныгъэлэжъ.

ДАХ-м ипрезидентэу Іэжъхъо Къаншъобий Зэлуклэшхом кызышэгущыІэм зэрэщыхигъэунэфыкыгъэу, бзэм, культурэм, зэлъэпкъэгъухэр зыгъэгумэкІырэ Иофыгъохэм агъэцкІэн ДАХ-р апылб. Сирием кытэдждэгъэ ззо-банэм, Олимпиадэ джэгунхэу Шъачэ

шыкылоштхэм еплъыкІэу афыриІэм, нэмыкІхэм ар къатегушылагъ.

Адыгеим икІыгъэ купым хэтыгъэх Шъхэлэхъо Абу, Хьунэго Чатиб, Бэгъушъэ Адам, КІэрмыт Мухьдин, Хэкужъ Адам, Абыдэ Хьис, Ацумыжъ Юсыф, МэщфэшІу Нэдждэт, нэмыкІхэри. Адыгэ Республикэм илЫкылохэр Зэлуклэшхом чанэу хэлэжъагъэх. ДАХ-м и Устав зэхьокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэм, адыгабзэм изэгъэшІэн-рэ игъэфедэнрэ, Сирием ис адыгэмэ яІофыгъохэм, лъэпкъ

шэн-хабзэхэр чІэтымынэнхэм, Олимпиадэ джэгунхэу Шъачэ шыкылоштхэм якъызІэхуынрэ язэфэшІыжыкынрэ афэгъэхыгъэ Иофыгъохэр зэрэгъэпсыгъэштхэм, фэшхьафхэм атегушылагъэх.

ДАХ-м и Президент игуадзэу Адыгэ Хасэм итхьаматэу Бэгъушъэ Адам хадзыгъ. ДАХ-м игъэцкІэкІо куп хагъэхьагъэх тиреспубликэ шышхэу МэщфэшІу Нэдждэт, Хэкужъ Адам, Абыдэ Хьис. Израиль кыкыжыгъэ Нэпсэу Нихьади гъэцкІэкІо купым Израиль и Адыгэ Хасэ ыцІэкІэ хадзыгъ. ДАХ-м иуплэкІокІо куп хагъэхьагъэхэм ащыц Ацумыжъ Юсыф.

Зэлуклэшхом гъэсэнэгъэм, плуныгъэм, культурэм, политикэм афэгъэхыгъэ Иофыгуагъэ кызырэщалэтыгъэр игъоу тэлыгът. Узэщытхьужыным нахьышІу Иофыр зытетыр къэпІоныр, унэшъо хэхыгъэхэр пшІынхэр. Я IX-рэ Зэлуклэшхор зэрэкуагъэр тигъэзет кыхитыщт.

ЕМТИЛЬ Нурбий.
Мыекъуанэ — Налщык — Мыекъуанэ.

Сурэтым итхэр: **тиреспубликэ илЫкылохэм ащыщхэр.**

Ахьщэ къолъхьаным пэшІуекІогъэным фэшІ

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ИофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкли къэбар жьугъэм иамалхэмкІэ и Комитет кІэщакІо фэхуи, ахьщэ къолъхьаным пэшІуекІогъэным изэхэуытэгъэ программэ хахъэу джырэблагъэ Іэнэ хьурае зэхичгъагъ.

Іэнэ хьураер кызыІуихыгъ ыкли зерищагъ Адыгэ Республикэм лъэпкъ ИофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкли къэбар жьугъэм иамалхэмкІэ и Комитет итхьаматэ игуадзэу Александр Лузиным. Зэхэхэм пэублэ гушыІэ кышшишІыгъ ахьщэ къолъхьаным ебэныгъэнымкІэ програм-

мэу аштагъэм Адыгэ Республикэм и Лышхъэ кІэщакІо зэрэфэхьугъэр ащ кыІуагъ. А программэм хахъэу АР-м и Лышхъэу ТхьакІушынэ Аслъан зипэщэ комитетэе зэхашагъэу Иоф ешІэ.

Нэужым прокуратурэм къэбарэу кытыгъэм А. Лузиным игугъу кышІыгъ. Ащ кызыриІуагъэмкІэ, ахьщэ къолъхьэ тын-Іыхыным ылъэныкъокІэ хэбзэхьумэкІо кыулыкъухэм 2009-рэ ильэсым хьугъэ-шІэгъэ 374-рэ, 2010-рэ ильэсым — 436-рэ, 2011-рэ ильэсым — 391-рэ агъэунэфыгъэх. АР-м хэгъэгу кІоцІ ИофхэмкІэ и Министертвэ ахьщэ къолъхьаным пэшІуекІогъэнымкІэ иотдел Иофэу зэрихьэрэм ишІуа-

гъэкІэ мы ильэсэу тызыхэтым ахьщэ къолъхьаным епхыгъэу бзэдждэшІэгъэ 257-рэ агъэунэфыгъ, къэралыгъо хабзэм пэшІуекІорэ бзэдждэшІагъэр 100-м нэсы.

АР-м игъэцкІэкІо хэбзэ кыулыкъухэм ялЫкылохэм мы гумэкІыгъор дэгъэзыхьыгъэным пае зшІуахырэ Иофыгъохэм къатегушылагъэх. Ахэм кызырэхьагъэщыгъэмкІэ, ахьщэ къолъхьаным пэшІуекІогъэным ыкли къэмыгъэхьугъэным апае план зэхьагъэуагъэу Иоф ашІэ. Министертвэ ыкли комитет пэпчэ ащкІэ яІофшІэн зыфэдэм кытегушылагъэх, ИофшІагъэу аІэкІэлъымыкІэ зэхьожыгъэх.

КИАРЭ Фатим.

Иофтхьабзэу «ЛъэсрыкІу»

Оперативнэ-пэшІорыгъэш Іофтхьабзэу «ЛъэсрыкІу» зыфиІорэр чэпыогум и 20-м рагъэжъагъ, и 30-м нэс республикэм шыкылошт. ЛъэсрыкІохэр зыхэфэрэ хьугъэ-шІагъэхэм япчъагъэ нахь макІэ шыгъэным фэІорышІэнэу ары гъогу-патруль кыулыкъум иІофышІэхэм зэрагъэнафэрэр.

Ильэсэу тызыхэтым имэзибгъу кыкылоцІ Адыгеим игъогухэм аварие 383-рэ къатехьухьагъэу агъэунэфыгъ. Ахэм нэбгырэ 73-рэ ахэкІодагъ, нэбгырэ 444-мэ шъобж зэфэшхьафхэр атещагъэх. ЛъэсрыкІохэр хьугъэ-шІэгъэ 92-мэ ахэфагъэх. Ахэм ялажъэкІэ нэбгырэ 13 хэкІодагъ, нэбгырэ 29-мэ шъобжхэр атещагъэх хьугъэ.

ГъогурыкІоным ишапхьэхэр

лъэсрыкІохэм бэрэ аукъохэу кызырэхэкІырэм кІэух дэйхэр зэрэфэхьурэр зэфэхьысыжыкхэм кыагъэлагъэ. Амыгъэнэфэгъэ зэпырыкыпІэхэр лъэсрыкІохэм кызырэхьахьэрэм, ахэм ащыщыбэхэр ешъуагъэу гъогу-кызырэтэхьэхэрэм тхьамыкІэгъуагъэ къакІэлъэкІо, водительхэми гъогурыкІоным ишапхьэхэр зэрамыгъэцакІэрэм гумэкІыгъохэр кыпэкІых.

ГъогурыкІоным шынэгъончэным пае шапхьэу шыІэхэр лъэсрыкІохэми водительхэми агъэцкІэнхэу, сакъыныгъэ кызыыхагъэфэнэу гъогу-патруль кыулыкъум иІофышІэхэр къяджэх. Джащыгъум ежхэм ямызакъоу, гъогу-кыадытет цІыфхэм ящыІэныгъи, япсауныгъи кызызетэнэшт.

ПАТЫКЪО Ичрам.

ЗЕКІОНЫР

ЮНЕСКО-м иІо хэлъыщт

ЗекІон-зыгъэпсэфыпІэ зэхэтэу Кавказым шагъэпсыщтым непэрэ мафэм изытет зыфэдэр журналистхэм къафиІотагъ зэІухыгъэ Іахьзэхэлъ обществэу «Темыр Кавказым изыгъэпсэфыпІэхэр» зыфиІорэм ипачэу А. Билаловым. «Лэгъо-Накъэ кыушхъэ-пщыкыо зыгъэпсэфыпІэу шашыщтым ипроект ЮНЕСКО-р нэІуасэ фэтымышІэу къечъэхьыпІэм игъэпсын едгъэжъэщтэп, — кыІуагъ ащ. — ЮНЕСКО-м кыгъэ-гъунэрэ чІыгухэм ащыщхэр зыгъэпсэфыпІэр зыщытшІыштхэм къахеубытэх. Джащ фэдэу, Урысыеми мы ИофымкІэ пшъэдэкІыжъ гъэнэфагъэхэр зыфигъэуцужыгъэх, федеральнэ ыкли шьолъыр хэбзэгъэуцугъэхэри шыІэх. Арышъ, ахэр тыукъонхэу тимурадэп, ЮНЕСКО-м кыддыримыгъаштэу, зшІохыгъэн фэе Иофхэри едгъэжъэщтхэп.

Урысые Федерацием и Правительствэ ышІыгъэ унашъом тетэу тызэхт уахьтэм Лэгъо-Накъэ хэушхьафыкыгъэ экономикэ зонэу шыгъэным фэшІищыкІэгъэ Иофтхьабзэ горэхэр агъэцакІэхэу рагъэжъагъ. Ахэр

шапхьэу шыІэхэм апэшІуекІохэрэп. Кадастровэ Иофхэр зэрэхьэх, ау псэолъшІыным джыри уахьтэр нэсыгъэп.

Обществэм итхьаматэ агу кыгъэкІыжыгъэ кыушхъэ тешъоу Лэгъо-Накъэ ЮНЕСКО-мрэ чІыопсыр къэухьумэгъэнымкІэ Дунэ Союзым илЫкылохэмрэ бэмышІэу зэрэщылагъэхэр ыкли ушІэкІун Иофхэр зэрэщызэрахьагъэхэр.

ЗыгъэпсэфыпІэу «Лэгъо-Накъэ» ипроект ахэр игъэкІотыгъэу нэІуасэ фашыгъэх, псэолъшІын Иофхэр зэрэщырамыгъэжъагъэри арагъэлъэгъугъ, ащкІэ Иофым хэщэгъэ кыулыкъу пстэумэ яшІошІхэр кызырэдалыгътэщтхэр араІуагъ.

Джащ фэдэу, зыгъэпсэфыпІэу Кавказым шагъэпсыщтхэр зэкІэ экологием ылъэныкъокІэ зэрэдунаеу анахь шыкъабзэхэу зэрэщытшІхэр ыкли пшъэрылб шхьаІэу зыфалъэгъужырэр зыфэдэ щымыІэ тичІыопс кызырээзэтырагъэнэщтыр арэу зэрэщытыр А. Билаловым журналистхэм къариІуагъ.

(Тикорр.).

Зэхъоклыныгъэхэм яшлуагъэ къэклошта?

Урысыем игъогухэм къатехуэхэр хуугъэ-шлагъэхэм япчъагъэ зэрбэм непэ обществэр лъэшэу егъэгумэкы. УФ-м и Президентрэ и Правительствэрэ мы гумэкыгъор дэгъэ-зыжыгъэным пае къэралыгъо мэхъанэ зилэ унашбохэр аштагъэх. Гъогурыкломым ишапхъэхэр зымыгъэцкларэ водителхэм пытагъэ хэлъэу адзеклох нахь мышлэми, Иофхэм язытет джыри уигъэрэзэнэу щытэп. Гушылэм пае, мы илъэсым уахъгъэу пыкыгъэм Урысыем игъогухэм хуугъэ-шлагъэ мини 129-рэ къатехуагъэ. Ахэм эклэмкн нэгырэ мин 17-м еху ахэклодагъ, нэгырэ мини 166-рэ фэдиэмэ шъобжхэр атешагъэхэ хуугъэ. Мы пчъагъэхэр зэрбэм урагъэгупшысэ: кэлэ цыклым дэсым фэди хъун илъэсым къыклоп Урысыем игъогухэм къатехуэхэр тхъамыклагъохэм ахэклоадэ.

Адыгеимкн мы Иофыгъор анахь шъхалэхэм ащыц хуугъэ. Статистикэм къызэригъэ-лъагъорэмкн, къэралыгъо унашбохэр заштагъэхэм къыщегъэжъагъэу республикэм игъогухэм къатехуэхэр хуугъэ-шлагъэхэм япчъагъэ тлэклу нахь маклэ хуугъэ, арэу щытми, ахэм цыфыбэ зэрахэклоадэрэм бэмэ уарегъэгупшысэ. Нахьбэрэмкн ахэр зищылэныгъэ гъогу езыгъэжъэгъэ ныбжьыклэхэр арых. Ащкн къэралыгъом, лъэпкъым члэнэгъэшхо ашы. Гушылэм пае, 2012-рэ илъэсым мээибгъоу пыкыгъэм тиреспубликэ игъогухэм хуугъэ-шлагъэ 381-рэ къатехуагъэ, ахэм эклэмкн нэгырэ 73-рэ ахэклодагъ, нэгырэ 444-мэ шъобжхэр атешагъэхэ хуугъэ. Водителхэр зэрешуагъэм къыхэклэу хуугъэ-шлагъэ 10 агъэунафыгъ, ахэм нэгыритлу ахэклодагъ, нэгы-

гыри 10-мэ шъобжхэр атешагъэхэ хуугъэ. Адыгеим игъогухэм къатехуэхэр хуугъэ-шлагъэ тхъамыклагъохэм цыфыбэ зэрахэклоадэрэр гумэкыгъо-шхоу щыт. Ахэм янахьбэр зэрэныбжьыклэр къыдэплъытэмэ, тилъэпкъ члэнагъэу ышлырэр гурылогъаеп. Мы гумэкыгъор дэгъэзыжыгъэным пае АР-м и Лпышъхъэу Тхъаклу-щынэ Аслъан, АР-м и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат, министрэхэм я Кабинет унэшбо гъэнэфагъэхэр ашыгъэх. Арэу щытми, нахьшлум ылъэныкъоклэ бэ зэхъоклыгъэу пфэлоштэп...

Мыщ фэдэ гумэкыгъохэм къапкъырыкыгъэ, Урысые Федерацием и Къэралыгъо Думэ джырэ уахъгъэ тегушылэ тазырхэм ахэгъэхъогъэн фаеу. Ащ къыхэклэу водителхэм язеклуаклэ фэгъэхъыгъэ законопроект зауламэ ахэплъагъэх. Гъогурыкломым ишапхъэхэр зыукъохэрэр нахь гъэлъэшыгъэу агъэпщынэнху рахуэхъэ. **Проектим нэшлорыгъэшъу зэрэхалъхъагъэмкн, ешъуагъэу рулым клэрысхэм ямызакъоу, псынклэу зечъэныр зикласэхэм, нэфгъозэ плъыжыкыр къаблэзэ гъогум техъэхэрэм ыкн автомобилхэр зэрифэнымкн лизын къезытырэ тхылыр зымылыгъэу къаубытыхэрэм нахь лъэшэу аналэ атырагъэтышт. Джы ахэм тазырэу атыралъхъаштым бэкнэ хъащт, автомобилхэр зэрифэнымкн фитыныгъэ къезытырэ тхылыр зэралахырэ уахъгъэ нахьбэ ашыщт ыкн уголовнэ пшъэдэклыжъэу арагъэхъыщтыр нахь агъэлъэшышт.**

Анахъэу агъэпщынэнху ешъуагъэу рулым лусэу къаубытышт водителхэр арых. Зэрагъэнафэрэмкн, лъым хэт

шъоныр промиллэ 0,2-м ыкн ащ къемыхъумэ, пшъэдэклыжыкыр нахь цыклушт. Ау промиллэ 0,2-м къыщегъэжъагъэу промиллэ 0,5-м нэсэу приборым къызыгъэлъагъоклэ, водителым илъэситлуклэ зефэным ифитыныгъэхэр лахыщтых ыкн тазырэу сомэ мин 20 тыралъхъащт. Джащ фэдэу лъым шъонэу промиллэ 0,5 — 0,8-рэ фэдиз хэтэу приборым къызыгъэлъагъоклэ, водителым илъэсищэ лъэсэу къызыриклухъаштым имызакъоу, тазырэу сомэ мин 30 тыралъхъащт. Ау водителхэр ешъогъаеу, промиллэ 0,8-м шлоклы хъумэ, машинэр зэрэ-зэрифэрэ тхылыхэр илъэситф палъэкнэ лахыщтых ыкн тазырэу сомэ мин 50 тыралъхъащт. Шъон пытэ водителым ыгъэфедэгъэмэ е ымыгъэфедэгъэмэ гъэунафыгъэным фэшлэ медицинэ уплъэклунау ашыхэрэм защызыдыхэхэрэм илъэсищ палъэкнэ зефэн фитыныгъэхэр алахыщтых, сомэ мин 50-кнэ агъэпщынэнху.

Джащ фэдэу лъэшэу зечъэрэ водителхэм пшъэдэклыжъэу ахырэр гъэлъэшыгъэным фэшл административнэ хэбзэукононыгъэхэм я Кодекс зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнху депутатхэм агъэнэфагъ. Мы законопроектхэр заштэкнэ, лъэшыцэу зечъэрэ водителхэм сомэ мини 5 тазырэу ыкн илъэсырэ рулым клэрысынхэ фимытхэу атыралъхъащт.

Машинэр зэрафэнымкнэ фитыныгъэ къызытырэ тхылыр зымылыгъэу къагъэгупхэрэм тазырэу сомэ мин 30 арагъэтышт. Ари водителхэр емышъуагъэ хъумэ ары, ешъуагъэмэ — хъапс тыралъхъащт. Нэфгъозэ плъыжыкыр къаблэзэ шапхъэхэр зыукъохэрэри гъэлъэшыгъэ шлыклэм тетэу джы агъэпщынэнху. Ащ фэдэ укьоныгъэм непэ тазырэу сомэ

мин пылъ, ар къагъэнэжыщт, ау а зы нэгырэм пчъагъэрэ фэдэ шапхъэр ыукъомэ, джы тазырэу сомэ мини 5 рагъэтышт е машинэ зефэн фитыныгъэр мэзи 4 — 6-кнэ лахыщт.

Ащ нэмыклэу, водителхэм апае къэлъытэн системэр агъэпщытмэ, депутатхэр тегушылэх. Гушылэм пае, тазырэу сомэ 100-р зы баллклэ алъытэ-зэ ашыщт. Зэкнэмкн водителым балли 150-рэ зыригъэкьуклэ (ар тазырэу сомэ мин 15 мэхъу) илъэс палъэкнэ иправэхэр лахыщтых.

УФ-м и Къэралыгъо Думэ ыгъэхъазырэу законопроектим цыф къызырыкloxэм, водителхэм еплъыклэу фырялэр, тазырхэр зэрагъэлъэшырэм ишлуагъэ къэклонэу е ар егъэ-лыгъащэу алъытэмэ эдгъашлэ тшлоигъоу нэгырэ зауламэ яшлэшхэм защыдгъэгъо-загъ.

Юрий, илъэс 50 ыныбж

— Гухэкн нахь мышлэми, авариехэр нахьбэу къызыхэклыхэрэр гъогурыкломым ишапхъэхэр икьу фэдиэу зэрамышлэхэрэр, псынклэ зеклоныр ныбжьыклэхэм къызырэхахырэу, ешъоным зэрэдиыхыхэрэр арых. Статистикэу щылэм, сурэтэу тлэгъухэрэм гур къагъэцыклу. Ащ ушъхъагъубэ ил. Тэ, нахьыжъэхэми, ащ тилажъэ хэлъ. Къыкнэлыклоштым темыгупшысэу тиджэгухэм аркъыри ланэм ныбжьыклэхэм афитетэгъэуцо. Пэщэ ланатлэ зылыгъэхэм ащыщхэми «щысэшлу» машинэзефэнымкнэ, гъогурыкломым ишапхъэхэр ауьонхэмкнэ къагъэлъагъо. Бэ шысэу къэпхын плъэкыщтыр, ау хэти ежъ ышъхъэ къыщыригъажъэу игушысаклэ зблихъумэ, зэушыижъымэ ары ишлуагъэ къызыклоштыр. Тазырхэр агъэ-

лъэшынэу УФ-м и Къэралыгъо Думэ идепутатхэр зэрэтегушылэхэрэм сэ десэгъаштэ. Сыда плэмэ гъогурыкломым ишапхъэхэр зыукъохэрэм, анахъэу ешъуагъэу рулым лусхэм тазырэу атыралъхъэрэр зэрэмаклэм къыхэклэу, ахэр зымы къыгъэ-уцухэрэп, къуальхъэ атымэ зэрэжыкыжыщтхэр ашлэзэ, шапхъэу щылэхэр ауьокх.

Ахьмэд, Коцхъаблэ щыщ

— Гъогурыкломым ишапхъэхэр зыукъохэрэм тазырэу атыралъхъэрэм захагъахэкнэ, Иофхэм язытет нахьышлу хъунэу сыщэгугъы. Сыда плэмэ анахъэу тиныжыкыклэ «утэшъуагъэху» гъогумэ атетхэр мы гъэлъэшыгъэ шлыклэм, тлэклу нэмылэми, къыгъэщынэнху сэгугъэ. Ныбжьыклэгъу уахътэм нахь тхъагъо цыфым къызыремыклурэр, ау клэлаклэхэм цыфыпсэм уасэ зэрэфамышлырэр гукъауу щыт. Нытыхэм шлухъафтын лъаплэ ясабийхэм афашлы къашлошлызэ, автомобилхэр афашъфы. Адрэхэм лэшлэхуу къалэкнэхъэгъэ машинэм зитлысхъэхэкнэ, гъогури къащэфыгъэу къащэхъу. Ахыщэ ралъхъэшъ, зэнэкьокъу зэхашъ, нахь псынклэу къэсыжыщтымкнэ е лъэшэу зыкъэзыгъэчэрэгъуштымкнэ. Ащ еклодылэрэр бэдэд...

Гушылэгъу тызыфэхуэгъэмэ мы Иофхъабзэм ишлуагъэ къэмыклошгъэу къыгъэзылуагъэхэри къахэклыгъэх. Мылкъу зылэ-клэлъ ны-тыхэм ащыщхэм ясабийхэр зэрагъэуташъохэрэр, ланатлэ зылыгъэхэм гъогурыкломым ишапхъэхэр зэрауьокхэрэр авариехэм лъапсэ афэхъухуу къэгушылагъэхэм къыхагъэ-щыгъ. Гъогурыкломым хэлажъэхэрэм культурэ ахэлъын, зэфагъэклогъэжыкын фае. Джырэ-кнэ ар тэ тилэп... Цыфым ипсауныгъэрэ ищылэныгъэрэ анахь лъаплэ щылэп. Ар эклэм дэгъоу къыдгурэлэ, ащ даклоу водителхэми, лъэсрыкloxэмэ, гъогу-патруль къулыкъум Иофышлэхэми язеклуаклэ, гъогурыкломым ишапхъэхэр зэрагъэцаклэрэм бэ ялыгыгъэр. Ар зыщыдгъэгъупшэ хъушгъэп.

КИАРЭ Фатим.

Дунэе фондым езэгъыгъэх

Зэлухыгъэ лахъэхэлъ обществэу «Темыр Кавказым изыгъэпсэфыпэхэр» зыфилорэмрэ цыфым ылэ джыри зынэмысыгъэ чыопсым (дикая природа) и Дунэе фондрэ Урысые Федерацием домбайхэр (зубрэхэр) зыфэдэхэр щызэлъагъэ-шлэжыгъэным фэшл Тебердинскэ заповедникми ахэм афэдэ псэушъхъэ куп къызырэрэ-тыщтым фэгъэхъыгъэ акцием хэлэжъагъэх. Зэлуклэгъур Къэрэщэ-Щэрджэс Республикэм ит псэуплэу Архызы шыклуагъ, ащ зигугъу къэтшыгъэ обществэмрэ фондмрэ япашэхуу Билалов Ахьмэдрэ Игорь Честинымрэ Кавказым ичыопс-

къэухъумэгъэнымкнэ Зээгъыныгъэу щашыгъэм щыклэтхэжыгъэх.

Зээгъыныгъэм къызырэди-лътэрэмкнэ, лъэныкъуитлури алэ эклэдзагъэу Темыр Кавказым щыпсэурэ псэушъхъэ лэхэмрэ мыщ нэмыкл щымылэгъун уцхуу, къэгъагъэхуу, чыгхуу къыщыкыхэрэмрэ якъэ-ухъумэн лъышлэщтых. Социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэхэр шъолхырым ышлынхэм пае чыопс гъэшлэгъонэу илэр икьоу ыгъэфедэным Иоф да-шлэщт, чыопсыр зэрэкъабзэу алыгъынымкнэ зэрэдунаеу щэгъэфедэрэ шлыкнэ анахьышлу-хэр къыхахыщтых. Бгъуитлури

Темыр Кавказым ишъолхырым къабзэхэр къызырэзэтырагъэнэщтхэм пылтыщтых, экологическэ зеклоном зыкыщырагъэлэтыщт.

Зээгъыныгъэм клэтхагъэхэм цыфым ылэ джыри зынэмысыгъэ чыопсхуу Темыр Кавказым илэхэр ащ тапэкнэ зишлуагъэ къэклошт хэклыплэхуу зэрэфэхушгъэхэм тегушылагъэх, ащкнэ ежъхэми алъэкырэр ашлэшт.

А. Билаловымрэ И. Честинымрэ Зээгъыныгъэм зыклэтхэхэм ыуж бэ темышлэу Урысыем игупчэ шъолхырым къыра-щыхи Темыр Кавказым ичылэ-плэ зэфэшхъафхэм ащылэ заповедникхэм домбай 18 ахатлупшыхъагъ. Темыр Осетием домбайхуу Кавказым къыра-щагъэхэм ащыщхэр Цейскэ заказникым щыратыгъэх.

Домбайхэм япчъагъэ Урысыем маклэ щыхуугъ, ахэр къэралыгъом и Тхылы плъыж датхагъэх. Домбайхэр Урысы-

ем и Къыблэ шъолхырым къыра-щэжыкынхуу зырагъэжъагъэр 2009-рэ илъэсыр ары, ащкнэ Германием ифондэу цыфым ылэ джыри зынэмысыгъэ чыопсым икьызытэгъэзэнэн дэлажъэрэм инэу ишлуагъэ къэкло.

«Темыр Кавказым игъэпсэ-

фыплэхэр» зыфилорэ обществэм зээгъыныгъэ зыдишлыгъэ фондир чыопсыр къэухъумэгъэнымкнэ организацие анахь инэу щылэхэм ащыщ, зызха-щагъэр илъэс 50-м ехуу.

(Тикорр.).

Бжыхъэ мафэхэр ошлуклэ къятагъэх

Джэдждэ районым къыщызэхэтхыгъэхэмрэ къыщытлэгъугъэхэмрэ

**Анатолий
ПАХОЛЬ:**

«Гъэтхасэхэр лутхыжьиыгъэх, пхъэныр гъунэм нэдгъэсыгъ»

А. Н. Пахоль

Бжыхъэм иштъуашэ къыщицлэгъэ губгъохэм узарыхъэклэ, гур къэзылэтынэу арыплъагъорэр маклэп. Тапэклэ «губгъо гуашэклэ» тызаджэщтыгъэ натрыф хъасэхэу тыгъэм ыклуа-члэклэ шъошэ шхъуантлэр дышъэшо гъожь теплэклэ къызфызэблихъугъэхэм маклэп ахэплъагъорэр дэлэжъагъэхэм шхъэ тлуртлуклэ къятагъэхэу. Тыгъэгъэзэ хъэсэ маклэхэу зилухыжьиыгъэ ежэхэу губгъохэм къарынагъэхэу «зынэгъухэмкэ мэфэ реным тыгъэм зылъищэщтыгъэхэм» ягъо зэхъум «зэтекъагъэхэу» клуа-члэ къызытыгъэ чыгум зыфагъэ-зэжьиыгъ. Ахэм къаголхы лэжьиыгъэр зытырахыжьи, пхъэ-лашэхэм шъошэ шлуклэ зэрэгъэ-сыгъэхэу къэклэщт илъэсым гъэбжъуклэ къятэщтхэ хъасэхэр. Ахэм ащыщхэм непэ бжыхъэсэ зэфэхъафхэр ащапхы тиконхэр къаушъэнхэу.

Джаш фэдэ губгъо зэмь-шъогъу шлагъохэм бэмьшлэу тарыхыгъэ Джэдждэ районэу лэжьиыгъэ зэфэхъафхэр анахыбэу къызыцахыжьиэрэм. Маклэп ахэм къащызэхэтхыгъэри къащытлэгъугъэри.

Апэ тызлуклагъэр район администрацием мэкъу-мэщымкэ иотдел ипашэу Анатолий Пахоль. Ащ тащигъэгъозагъ гъэтхасэхэм ялухыжьиэрэ бжыхъасэхэм япхъынерэ игъом зэшлэхыгъэнхэм фэгъэхыгъэ лощлагъэу ялэхэм.

— Бжыхъэм зэшлэхыгъэ фэе лощлэпэ пстэури игъом ыккы дэгъоу гъэцэклэгъэнхэмкэ тичыгулэжъхэм зи къызытырагъанэрэп, — ело тигушылэгъу. — Сыд фэдэ бжыхъэ лощлэпэ ахэр тегъэпсыхъагъэх, ящыккыгъэ техникэр алэккы, ащ лощлэпэ зэрэрагъэшлэщт гъэстынып-

хъэм щыккыгъэрэп, пшъэрылэу ялэр загъэцэккы, лэжъапкы къаратырэмэ егъэразэх.

— Бжыхъэ губгъо лощлэпэ районым сыдым щынагъэсыгъэхэ? — тапэрэ упчлэ фэгъэзэ.

— Непэ ехъулэу угушы-

хъашт натрыф гектар мини 6 лэпэ-цыпэу тигубгъохэм арылгыгъэм илухыжьины тыухыгъэ, ащ изы гектар центнер 43-м фэдиз къытыгъ, тонн мин 23,4-м ехъу тыугъоижьиыгъэ. Соеу гектар 2100-м фэдиз хъазырэу лухыжьины фаем щы-

хыгъэ лэхъэхэлэ хъызмэтшлэпэу «Дондуковскэ элеваторы». Ащ щылуахыжьиыгъэ гектар 1006-м гектар телытэу центнер 27-м ехъу къырахи, тонн мини 2,7-м ехъу къахыжьиыгъ. Хъызмэтшлэпэу «Георгиевское» зыфилорэм гек-

центнер 47-м фэдиз натрыф гектарым къащырахыгъ.

— Бжыхъасэхэм япхъын сыдым нэсыгъа?

— А лощлэпэ хъазырэу гъунэм фэклэуагъ. Хъэм ипхъын тыухыгъэ, ащ ичылапхъэ гектар мини 4,3-м ехъум рагъэ-кыгъ. Анахъ тилэжьиыгъэ шхъа-лэу коцыр гектар мин 22-рэ фэдизым ащытпхъын фае, непэ ехъулэу ащ хагъэккыгъэр гектар мин 21-м тлэккы къэхъугъ. Коцыр анахыбэу щылапхыгъэхэр: хъызмэтшлэпэу «Радугэр» — гектар 2500-рэ, «Дондуковскэ элеваторы» — гектар 2000, «Восходыр» — гектар 1200-рэ. Хъызмэтшлэпэу «Сергиевское» зыфилорэм коцым гектар 3500-рэ щырагъэуытын фае, ащ щыщэу апхыгъэр мин 3 фэдиз, аужырэ гектархэм мы мафэхэм чылапхъэр арагъэккы.

Игушылэ къыщицлэхыным Анатолий Пахоль анахъ къыхигъэщырэ бжыхъэм мэфэ ошлэу эккылыкылабэу къарипсыгъэм губгъо лощлэпэ игъом зэшлэхыгъэнхэм зэрэфашагъэхэр ары.

● **Джэдждэ районым тыгъэгъэзэ гектар мин 23,6-у къыцагъэккыгъэр лухыжьиыгъ, гектар телытэу центнер 17,1-рэ къырахи, пстэумккы тонн мин 40-м фэдиз къахыжьиыгъ.**

● **Лэжьиыгъэм пэлухыашт натрыф гектар мини 6-м фэдиз хъазырэу ялагъэм иугъоижьины гъунэм нагъэсыгъ, ащ гектар телытэу центнер 43-рэ къырахыгъ, пстэумккы тонн мин 23,4-рэ къахыжьиыгъ.**

● **Гъэтхасэхэм япхъыны районым гъунэм щынагъэсыгъ. Хъэм гектар мини 4,3-м ехъу рагъэуытыгъ, коцыр гектар мин 22-м фэдиз хъазырмэ ащашлагъ.**

лэштмэ, къэнэжьиыгъэ щымылэу гъэтхасэхэр тичыгулэжъхэм аугъоижьиыгъэх, — ело Анатолий Пахоль. — Анахыбэу тилагъэр тыгъэгъазэр ары, ащ гектар мин 23,6-м фэдиз ыубытыщтыгъ, къогъупэ горэм гектар зытлукъ къыкымынагъэмэ, гектар телытэу центнер 17-м ехъу къырахи, пстэумккы тонн мин 40 фэдиз аугъоижьиыгъ. Джаш фэдэу лэжьиыгъэм пэлухыгъэу гектар 1700-рэ аугъоижьиыгъ, соем мыгъэ класэу игъо хъугъэ.

— Гъатхэр анахышлэу къыщицлэгъэ хъызмэтшлэпэ-хэм ащлэу къытэплуагъэмэ дэгъугъэ.

— Уащытхъуныр ащккы зытефэу тыхъызмэтшлэпэ-хэм ахэтыр маклэп. Тыгъэгъазэр пштэмэ, апэ ишъыгъ Болэккыо Мыхъамэт зипэщэ зэлухыгъэу щылуахыжьиыгъэм центнер 21-м ехъу, «Архонт» зыфилорэм илэгъэ гектар 725-м центнер 20-м ехъу гектар телытэу къарахыжьиыгъ. Лэжьиыгъэм пэлухыашт натрыфым зы гектарым центнер 64,8-рэ къыщитыгъ «Юг-Агробизнес» зыфилорэ хъызмэтшлэпэу щылуахыжьиыгъэ гектар 471-м. «Восходым» центнер 50,7-рэ, «Дондуковскэ элеваторым»

тар 695-у щылуахыжьиыгъэм центнер 21-м ехъу, «Архонт» зыфилорэм илэгъэ гектар 725-м центнер 20-м ехъу гектар телытэу къарахыжьиыгъ. Лэжьиыгъэм пэлухыашт натрыфым зы гектарым центнер 64,8-рэ къыщитыгъ «Юг-Агробизнес» зыфилорэ хъызмэтшлэпэу щылуахыжьиыгъэ гектар 471-м. «Восходым» центнер 50,7-рэ, «Дондуковскэ элеваторым»

— Джы неккы тигубгъохэу зыщыпхъэхэрэм ыккы натрыфыр зыщылуахыжьиыгъэрэм ащыщхэм шъуэсцэн, тимеханизаторхэм лощлэпэ шъукъеплэын, — елошэ, Анатолий Пахоль тырещажъэ.

Станицэу Джэдждэ тыдэккыгъэ нэмылэу псыуытылэу мэз шъолырыккы къэгъэккыхъагъэм

Пхъэккы дэгъу дэд

ыккыб автомашинэмккы тызы-къолъэтккы, нэллэгъум къыредзэ чыгу жъагъэм чылапхъэр езыхъэккырэ трактор инэу сеялкер зыпышлагъэр. Хъасапэм къыщыуцугъэу тызэккылапгъэр

пхъэккы хъалэмэт (ычлэгъэр сурэтыр). Америкэм ар къышашыгъ, хъэщэ щэрэхэ инхэр зыккытхэ трактор ккычлэшхоу «Джон Дир» зыфилорэмэ метрэ 12 зышъом-бгъогъэ сеялкер ащ пышлагъэмрэ азыфагу тет бункер инэу чылапхъэр зэрызыр. Сеялкер хэтхы апэрапшлэу жъогъэ шхъашъор къэзыгъэушъэбырэ дискхэмрэ чылапхъэр зэригъэккыгъэ чыгу зэшхъэза-фэ зышлэжьиырэ лъашъохэмрэ. Джарэуштэу лощлэпэ залэ зэдигъэцэккы, зы мэфэ лощлэпэ гектары 100-м

къыщымыккы ащккы апхъы.

— Мы шъукъыздэккылагъэр сятэ зипэщэ фермер хъызмэтшлэпэу «Сидоров» зыфилорэр ары, — къытфелуатэ хъызмэтшлэпэу иинженерэу мы чы-

плэм тызщылулэгъэ Александр Сидоровым. — Бжыхъэ коцыр гектар 800-м, хъэр гектары 100-м къащыдгъэккыщт, ахэм япхъын хъазырэу гъунэм нэдгъэсыгъ.

— Гъэтхасэхэри шъуилэ-хэба?

— Тыгъэгъэзэ гектар 300-м ехъоу ыккы натрыф гектар 348-у тилагъэхэм ялухыжьины мэфэ зытлуккы тыухыщт. Гектар телытэу тыгъэгъазэм центнер 15, натрыфым центнер 48-рэ къаты.

Ащ буж тыщылагъ мэз шъолырыхэмккы къэгъэккыхъэгъэ натрыф гектар 90-р комбайнитлэу зыщылуахыжьиыгъэр. Ащ комбайнерэу Евгений Ермошиным сурэт къыщытетхыгъ (ышхъагъэр).

**Нэккыбгъор
зыгъэхъазырыгъэр
ЛЭХЪУСЭЖЪ
Хъаджэртэбый.**

ШЪАЧЭ-2014

ИлъэскIэ эстафетэр ежъэшт

Олимпиадэм имашIо иэстафетэ Урысыем ипсэупIэ мини 2-рэ 900-мэ апхырыкIышт, нэбгырэ миллион пчъагъэмэ алъэгъушт.

Эстафетэм ыкIушт гъогум (маршрутым) илъэгъэуцэ бэмышIэу Москва щыкIуагъ. «РИА Новости» зыфиIорэ порталым кызыртырэмкIэ, Олимпиадэм изэхэщIо комитет итхьаматэу Дмитрий Чернышенкэм ащ кызырэщылъагъэмкIэ, Олимпиадэм имашIо щыц зылъэгъугъэ цIыф пэпчэ КIымэфэ джэгунхэм, макIэ нахь

мышъуми, ахэлэжъагъэу кышIошIышт.

«Тиэстафетэ нэмыкI Олимпиадэхэу хэгъэу зэфэшхьафхэм ащырекIокIыгъэхэм анахь гъэшIэгъонэу хъунэу сэгугъэ, — ыIуагъ ащ. — КъэкIорэ илъэсым, чъэпыогъум и 7-м, эстафетэр ежъэшт, ар зыдэхьащт псэупIэ цIыкIуи ини мэфэкI ащыхъушт. Олимпиадэм имашIо ау сымдм дэхэфэшIэу кырахьакIышттэп, ащ зэрэкъэралыгъоу нахь зэпблагъэ ышIышт, чIыпIабэмэ ядэхьагъэ эстафетэм хэлэжъэхэрэм алъэгъушт.

Эстафетэр мэфи 123-рэ кIошт, километрэ мин 65-рэ зэпчышт. Олимпиадэм имашIо автомо-

бильхэмкIи, мэшIокухэмкIи, кьухъэбыхэмкIи, шыхэр ыкIи шыхьэхэр зыкIэшIэгъэ кухэмкIи лъагъэкIотэшт.

Олимпиадэм имашIо Грецием щызэкIагъээннышъ, Москва кьахьышт, ыужырэ мафэм кышцегъэжъагъэу зэрэкъэралыгъошхоу кырагъэкIухьащт. ЦIыфхэр зыщыпсэурэ чIыпIэхэм анэмыкIэу, тарихь кIэнхэу, саугъэтхэу, чIыпIэ дахэхэу тIэхэм ащыщхэм анагъэсышт. Ахэм ахэтых Ясная Поляна, Авачинскэ вулканхэр, музей-заповедникэу Кижы, хыкьумэу Байкал, кьушхьэу Iошхьэхэмафэ, нэмыкIхэри.

Олимпиадэм
осыр
фагъэтильышт

Дунэе олимпийскэ комитетым итхьаматэу Жан-Клод Килли изичэзыу къэкIогъу кьалэу Шъачэ 2014-рэ илъэсым щыкIошт Олимпиадэм зызэрэфигъэхьазырырэр ыуплэкIугъ. ЫпкIэ кызырэхигъэщытхьэм фэдэу, Шъачэ ичIюпс изытет зэрэхьалэмэтыр джыри ащ кыIуагъ.

Телеканалэу РТ-м иIофышIэхэм адишIыгъэ зэдэгущыIэгъум ащ кышылъагъ:

— Къэлэ гъэшIэгъон Шъачэ. ХоккеимкIэ зыщызэнэкъо-кьушцхэ чIыпIэм пальмэхэр кышцхьы. Ахэм уаблэкIымэ, сыхьатныкьокIэ кьушхьэхэ кьечъэхьыпIэ курортхэу Роза Хутор, кьушхьэхэу Псехако, «Карусель» зыфиIохэрэм уанэсы. Арышъ, мы кьалэр зыфэдэ кьэмыхьугъэу Урысыем и Кьыблэ шьолъыр ит. Ар Ниццэ (Франциер) фэбгъадэмэ хъушт. Пчэдыжым пщыкьохэм (лыжэхэм) уатэгъу кьэпчыкьащт, пчыкьым хым зыщыбгъэпс-кIышт машинэм уисэу зы сыхьаткIэ ащ унэсынышъ. ШIэхэу зэрэдунаеу Шъачэ щызэлъа-шIэшт, Олимпиадэм ар цIэры-Iо ышIышт.

Джаш фэдэу Жан-Клод Килли кыIуагъ КIымэфэ джэгунхэм ашагъэфедэшт осыр Олимпиадэр кьэсынм ыпэу зэрэгъэхьазыргъээн фаер. ТыдэкIи, осыр бэу зытелъ чIыпIэхэм, ар ащыбгъэтильы-лын фаеу, гъэмэфэ уахъ-тэм изэрар ащ емыкIыштэу, зыщыкIагъэм гупсэфэу осыр агъэфедэштэу олимпийскэ комитетым итхьаматэ хигъэунэфыкIыгъ. Осыжыр трамплинхэр ашIыхэ зыхьукIэ агъэфедэшт.

(Тикорр.).

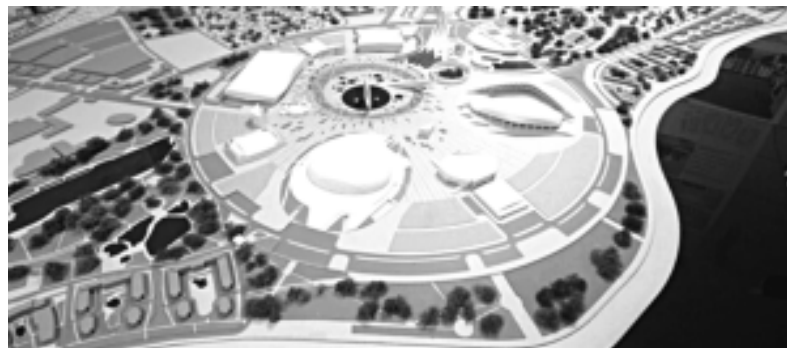
Форум шIыпIэр «кощышт»

Илъэс кьэс Шъачэ щызэхачэрэ инвестиционнэ форумыр кьихьащт илъэсым кьалэм цагъэпсырэ олимпийскэ паркым щырагъэкIокIын алъэкIышт. Вице-премьерэу Дмитрий Козак кызыртырэмкIэ, ащ нэс паркым изетэгъэпсы-хьан кьаухьышт.

Ащ фэдэ унашъо зыкIашIыгъэр аужырэ илъэс заулэм кыкIошI инвестиционнэ форумхэм ахэлэжъэхэрэм япчъагъэ зэрэхьорэр ары. Ащ пае къэлэ гупчэм кьэгъэлъэгъон павильонхэр цIыфхэм ащыфагъэуцунхэу мэхъу. Джаш фэдэу машинабэ зэрыкIорэ гъогу шъхьалэхэм ащыщхэр кьалэм щызэпа-убытыкIых. Форумыр окIофэ-кIэ нэмыкI гъогухэм машинэу арыкIохэрэм ахэхьо, ар цIыф-

хэмкIи машинэхэмкIи щынагъоу мэхъу. Арышъ, ар зыщашIышт чIыпIэр къэлэ гупчэм рахыжынышъ, Имеретинскэ чIыохым, аэропортым нахь пэблагъэу, ахьышт. Ар къэлэдэс-хэмкIи, форумым хэлэжъэнэу кьакIохэрэмкIи нахь гупсэ-фышт. Джаш фэдэу конференциеу ашIыштхэри олимпийскэ комитетым пае агъэпсырэ хьакIэшэу мыгъэ кьаухьыштым изалышхохэм ащырекIокIынхэри нахь Iэрыфэгъу хъушт.

Ащ кьэгъэлъагъо Олимпиадэм фытырагъэпсыхьэрэ псэолъэ зэфэшхьафхэр цIыфхэм апае кьалэм кыфэнэжъынхэу зэралорэр. ГушыIэм пае, КIымэфэ джэгунхэм ауж Шъачэ дэт хьакIэшхэм ялэхэм джыри номер мин 42-рэ кьахэхьошт.

Зы чэщым сомэ
мин 14 лъыптышт

Урысые Федерацием культу-рэмкIэ и Министерствэ Олимпиадэр окIофэкIэ Шъачэ дэт хьакIэшхэм узэрарысышт уасэхэр зышIокIы мыхъушт пчъагъэхэр кыгъэнэфагъэх. ГушыIэм пае, «жъогъуи 5 шапхэхэм адиштэрэ хьакIэщым чэщ-зымафэм узисыкIэ, сомэ мин 14-м уасэр блэкIышттэп», — кышцелэ Правительствэм иунашъо ипроектэу УФ-м экономикэ хэхъоныгъэхэмкIэ и Министерствэ фигъэхьыгъэм.

Проектыр зыкIагъэхьазы-рыгъэр Олимпийскэ ыкIи Паралимпийскэ джэгунхэр окIофэхэкIэ хьакIэшхэм кьащы-уцушт цIыфхэм ахьщэ башэ аIамыхыным пай. Арышъ, люкс номерхэм сомэ мин 13,9-рэ алъатышт, зы нэбгырэм те-гъэпсыхьэгъэ номерэу жъогъуитIу зилэ хьакIэщым ихьэрэм сомэ мини 3 чэщ-зымафэм Iахьышт.

Пчъагъэхэр къэбар гупчэ зыкIым кьытыгъэх.

ПЕНСИЕХЭМКIЭ ФОНДЫМ ШЪУЩЕГЪЭГЪУАЗЭ

Аратэу аублагъ

Пенсиехэм апае зэIуагъэкIэгъэ мылькум кьыхэкIырэ тынхэр цIыфхэм алэкIэгъэхьэгъэнхэр ПенсиехэмкIэ фондм и Адыгэ республикэ Къутамэ 2012-рэ илъэсым ичъэпыогъу и 1-м ригъэжъагъ.

Шъугу кьэтэгъэкIыжы, Федеральнэ законэу «Пенсиехэм апае зэIуагъэкIэгъэ мылькум кьыхэкIырэ тынхэр ятыгъэнхэм мыльку пэIугъэхьэгъэным шIыкIэу пылтыр» зыфиIоу номерэу 360-ФЗ зытэгъу 2011-рэ илъэсым шэкIогъум и 30-м кьыдэкIыгъэм пенсионерхэм телъхьапIэ ялэмэ (нахь пасэу ягъэгъэуцугъэнри дыхэтэу, IофшIэнымкIэ пенсие кьаIы-хьэгъэным ифитыныгъэ ялэмэ) ыкIи пенсиехэм апае мыльку зэIуагъэкIагъэмэ, пенсиехэм апае зэIуагъэкIагъэм кьыхэкIырэ тынхэр ягъэгъэуцугъэнхэм ыкIи кьаIыхьэгъэнхэм фэшI 2012-рэ илъэсым ибэдзэ-огъу и 1-м кьыщыублагъэу ПенсиехэмкIэ фондм ичIыпIэ кьулыкьухэм е пенсиехэмкIэ

мыкьэралыгъо фондхэм заяв-лениекIэ зафагъэзэн фитхэу зэригъэнафэрэ. ЫпшъэкIэ зыцIэ кьышцетIогъэ хэбзэгъэуцугъэм кьыкIэлъыкIорэ тынхэр егъэна-фэх: зэтыгъо тыныр, пIэлъэ гъэ-нэфагъэ зилэ тынхэр ыкIи IофшIэнымкIэ ныбжым телъытгъэ пенсием зэIуагъэкIэрэ Iа-хъэу илэр.

2012-рэ илъэсым ичъэпыогъу и 1-м ехъулIэу ПенсиехэмкIэ фондм ичIыпIэ кьулыкьухэу тиреспубликэ итхэм джаш фэдэ лъэлэу тхылъкIэ нэбгырэ 1413-м закыфагъэзагъ. Нэбгырэ 1094-м апае зэтыгъо тынхэр алэкIэгъэхьэгъэнхэм ехьылIэгъэ унашъохэр ашIыгъэх, IофшIэнымкIэ ныбжым телъытгъэ пенсием мыльку зыщызэIуагъэкIэрэ Iахъэу илэм

кьыхэкIырэ тынхэр нэбгыри 3 афагъэнэфагъ.

Бэдзэогъу-шышхьэлэу мазэхэм ашIыгъэ унашъохэм ате-гъэпсыкIыгъэу тынхэр чъэпы-огъум рагъэжъагъэх. Ащ ыпкь кыкIэу пенсиехэр алъызыгъэ-Iэсыхэрэ организациехэм Iоф 449-м апае сомэ миллиони 4-рэ мин 356,1-рэ афагъэхьыгъ. Гу-рытымкIэ зэтыгъо тыныр сомэ 9701-рэ чапыч 76-рэ мэхъу. ЗэIуагъэкIэгъэ мылькум кьыхэкIырэ тыныр зэратышт нэбгырищым аIуэкIышт сомэ 446-рэ зырыз.

ЦIыфхэу пенсие ягъэгъэу-цугъэным фэшI ПенсиехэмкIэ фондм икьулыкьухэм ыужкIэ зафэзыгъэзэштхэм, заявленииу атыгъэм тегъэпсыкIыгъэу IофшIэнымкIэ ныбжым телъытгъэ пенсием игъусэу пенсиехэм апае зэIуагъэкIэгъэ мылькум кьыхэкIырэ тынхэри афагъэ-уцущытх. Ащ кьызыригъэла-гъорэмкIэ, пенсиехэм апае зэ-

IуагъэкIэрэ мылькум кьыхэкIырэ тынхэр ягъэгъэуцугъэнхэм фэшI шэпхьитIу зтефэн фае: IофшIэнымкIэ ныбжым телъытгъэ пенсие ягъэгъэуцугъэным ифитыныгъэ уилэн (е пенсионерэу ущытын) ыкIи пенсиехэм апае мыльку зэIу-гъэкIагъэ уилэу щытын фае. Мыщ дэжым хэушхьафы-кIыгъэу кьыщыIогъээн фае ыпшъэкIэ зыцIэ кьышцетIогъэ тынхэм, ятIонэрэ шапхэу кьэ-тIуагъэр зэрэдыхэтэу, типенси-онерхэм азыпшIанэ нахьыбэ ащыгъушым зэрамылэкIы-щтыр. Арышъ, зэкIэ пенсионерхэм а тынхэр аратыштхэу кьы-зышIобгъэшIынэу ищыкIагъэп.

Лъэлэу тхылъ ямытэу пенсиехэм апае зэIуагъэкIэрэ мылькум кьыхэкIырэ тынхэр кьыуатыштхэп. Джаш фэдэу тынхэр ягъэгъэуцугъэнхэм фэшI цIыфым пенсиехэм апае мыльку зыщызэIуигъэкIэрэ организацием, нэмыкIэу къэп-Iон хъумэ, ПенсиехэмкIэ фонд-дым е пенсиехэмкIэ зифэшъо-шэ мыкьэралыгъо фондм зы-фигъэзэнэу зэрэщытыр. Пен-сиехэм апае зэIубгъэкIэгъэ мылькур инвестициехэм ахэ-

зыгъэхьэрэ организациер тэрэ-зэу умышIэрэмэ, ар зэхэфэгъэ-ным фэшI ПенсиехэмкIэ фон-дым зыфэбгъэзэн плъэкIышт.

Пенсиехэм апае зэIубгъэ-кIэгъэ мылькур пенсиехэмкIэ мыкьэралыгъо фондм щылэ-мэ ыкIи о кьыхэхьыгъэ мыкьэ-ралыгъо фондм зызэрэфэб-гъэзэщтыр е ащ иIофшIанIэу анахь кьышцэблагъэр зыдэщы-Iэр умышIэрэмэ, ПенсиехэмкIэ фондм и сaII-гупчэ телефо-нэу 8-800-505-55-55-мкIэ уфы-теон (Урысыем ишъолъыр ыпкIэ щылтыптынэу щытэп) ыкIи пшIэ пшIонгъо кьэбарым уклэупчIэн плъэкIышт. Ащи изакъоп. ПенсиехэмкIэ Уры-сыем ифонд, пенсиехэмкIэ мыкьэралыгъо фондхэм я Лъэпкь ассоциацие ясайтхэм мыкьэралыгъо фонд пстэуми ятелефонхэр арыбгъотэштых.

МАМЫЙ Рим.

Урысыем ПенсиехэмкIэ ифонд и Адыгэ респу-бликэ Къутамэ пенсиехэр афэгъэуцугъэнхэмкIэ, кьафэлытгъэжыгъэнхэм-кIэ ыкIи ятыгъэнхэмкIэ иотдел ипаш.

Зэнэкъокъухэзэ, яшIэныгъэ хагъахъо

Урысыер къэралыгъо гъэпсыкIэ иIэу зыпсэурэр илъэс 1150-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъоу сурэт зышIырэ кIэлэеджакIомэ ялагъэр шIэ-жымырэ плуныгъэмрэ япхыгъагъ. ИскусствэмкIэ Адыгэ Республикэм иеджаплэхэм зачызыгъасэрэмэ ялэпэлэсныгъэ уасэ фэзышыгъэ купым сурэтышI цIэрылохэри хэтыгъэх.

Адыгэ Республикэм культу-рэмкIэ и Министерствэ, АР-м культурэмрэ искусствэмрэкIэ иеджаплэхэм методикэмкIэ я Кабинет, АР-м культурэмкIэ и Министерствэ исурэт къэгъэ-лэгъуапIэ Мыекъяупэ икIэлэ-цIыкIу художественнэ еджа-плэ зэнэкъокъум кIэщакIо фэ-хъугъэх.

ЗэхэщэкIо купым итхыма-тэу, АР-м культурэмкIэ и Ми-нистерствэ иотдел ипашцэу, АР-м культурэмкIэ изаслужен-нэ ИофышIэу, УФ-м икомпози-торхэм я Союз хэтэу Шэуджэн Бэлэ зэрильхэрэмкIэ, кIэлэ-еджакIомэ яшIэныгъэ хагъахъо. Яхэгъэгу, ялэныкIо гупсэ ята-рихъ куоу шыгъозэнхэм фэшI ащ фэдэ зэнэкъокъухэр ящы-кIагъэх.

ИофшIагъэхэм уасэ афэзы-шыгъэ купым ипашцэу, АР-м исурэтышIхэм я Союз итхыма-

матэу Хъуажэ Рэмзан сурэт къэгъэлыгъуапIэм щыкIогъэ зэхыхэм кызырэхьыгъэу, кIэлэеджакIохэр зэнэкъокъу-хэзэ, сурэтшыныр алэ кыра-гъахъэ. Сурэтэу ашIыхэрэмкIэ

хэгъэгум ита-рихъ, тыкъэзы-уцухъэрэ дуна-им еплъыкIэу афырIэр къа-луатэ.

Урысыем исурэтышIхэм я Союз хэтэу Эдуард Овчарен-кэр Адыгеим щызэлъашIэ. КIэлэеджакIомэ ялэгъум фэдэу зилытэ шIоигъоу зэфэхьы-сыжъ гъэшIэгъонхэр ышIыгъэх. Тхьапэр къабзэу уапашъхъэ

зыбгъэтIылыкIэ уигупшысэхэр сыдым къыщэбгъэжъэштхэ? Э. Овчаренкэм зэрилгы-тэрэмкIэ, искусствэм упылы-ным фэшI уемызэщэу Иоф зы-дэшIэжыныр фае. Сурэтыр зэ-ребгъажьэрэмрэ кIэухэу фэп-шыжыырэмрэ зэдимыштэхэ хьуштэп.

Искусствэм иИофышIэхэу Ирина Швачко, Маргарита Сметан, Ирина Бредихинар,

джэ, нэмыкIхэми зэнэкъокъум идипломхэр афагъэшъошагъэх.

Адыгэ Республикэм идэ-хагъэ кыралотыкIы ашIоигъоу «Си Адыгей» ылоу Гьобэжъуае икIэлэеджакIохэу СтIашъу Амиррэ СтIашъу Эльмирэрэ сурэтхэр ашIыгъэх. Адыгъа-лэ икIэлэеджакIоу НанцIэкIо Даринэ исурэт фиусыгъэр гу-рылогъошIоу гъэпсыгъэ. «Си-кIэлэ гупс» — джары зэре-джагъэр. Адыгэ къэралыгъо университетым искусствэхэм-кIэ иинститут щеджэхэрэ Ири-на Безсудновам, Анна Золоту-хинам, Мария Золотухинам, Ольга Щелудченкэм, нэмыкI-хэми ясурэтхэр Мыекъяупэ дэт мэщытым, Мыекъяупэ игъу-напкъэхэм, диныр зылъжыхэ-рэм, фэшъхьафхэм афэгъэ-хыгъэх.

Хэгъэгум иухъумакохэм яхьылIэгъэ сурэтыр Алина Па-нинам ышIыгъ. Джэджэ рай-оным икIэлэеджакIоу Олеся Пеховам джэныкIо машIор исурэткIэ къэлуатэ. «Урысыер лIэшIэгъу зэфэшъхьафхэм» зыфилорэ сурэтыр Мыекъяу-пэ икIэлэеджакIохэу Альби-на Мищенко, Шыкълутыр Миланэ, Тхьаркъохъо Рузанэ ашIыгъ.

Тикъушъхьэхэм, псыхъохэм, псэупIэхэм, цIыф гъэшIэгъон-хэм ядэхагъэ, тыхэгъэгу ита-рихъ сурэтхэмкIэ къагъэлыгъ-гон алъэкIыгъ.

ЕМТИЛЪ Нурбий.

Сурэтхэм арытхэр: **Хъуажэ Рэмзан щытхъу тхыль-хэр аратыжыых; сурэтхэм яплъых.**

Ветераным игукъэкIыжъхэр

ЩыIэх цIыфышIухэр шысэ дэгъу хъунхэу, цIыфхэм агу шIукIэ къинэжыныхэу. Ахэм ащыщэу сэлгытэ непэ зигугъу къэсшIымэ сшIоигъор.

Илъэс тIокIыкIэ узэкIэлэб-жымы, Иоф дэсшIагъ Кушъу Мурат ыкIоу Ибрахым. Илъэс 28-рэ нахъ ымыныбжъэу ар Нэчэрэзые дэт гурыт еджаплэм пашцэ къыфашIыгъагъ. Ыныбжъ емылтыгъэу, Iушэу, кIэлэ-егъэджэ коллектив зэрищэным пае къэхъугъэм фэдэу, фэлэпэ-Iасэу кычIэкIыгъ. Кызыхэ-хъэгъэгъэ ИофышIэ купыр зэ-бгырызыгъэ хъазырэу щыгъыгъ, ау ежъ зыми ылэныкIокIэ зи-гъэзагъэп, зэкIэри изэфэдагъ. Зэфэдэу зэкIэми япшъэрылхэр зэрагъэцэкIэщтым пыллыгъ, шъхьаджэ шIоу кылыжыкIырым тефэу адзэекIоштыгъ. Ымакъэ Iэтыгъэу зыми дэгущыIэщты-гъэп. Макъэр шъабэм, пыта-гъэу хэлъым гу лъыуигъатэу къэлукIэ фырилагъ.

Ежъ Ибрахымэ гу къабзэу, къогъу-къуахъэ, дэщэх-дэщэе имыIэу, шъыпкъэгъэ пытэ хэ-лэу, зэфагъэм пфытемыкIынуу щыт цIыфышъ ары зыкIыт-щымыгъушпэрэр. Джы кызы-нэсыгъэми шIу тэлэгъу, лъы-тэныгъэ фэтэшIы. Ежыри Нэ-чэрэзые кIын е хъыр кыдэху-хъагъэми, кыддегошых зи ханэ имыIэу.

СшIэн сымышIэу, зэщте-гъэуу къэлэмыр сшти, сытIы-

сыгъэу зыми кышIошIынуу сыфаеп. Шъыпкъэ, зымыфэ-шъошэ Iаджымы щытхъу нэп-цIыхэр афалох, ау ахэм мыр афэдэп. Джы семыхъырэхы-шэжъэу кылыжыгъэ гушыIэ фабэхэр зэрэфасIорэм фэдэу, а лъэхъанэу пэцэ ныбжыкIэм Iушыгъэу кыхафэхэрэр сыгу рихъэу, иколлектив зещакIэ сэгъэразэу зыщэтым фэсIо-гъагъэмэ, сипашцэшъ, сыщэ-гугъышъ щытхъу пысэлъхъэу кызышIошIыщтгъагъэхэри шы-IэнхэкIи мэхъу. Джы сэри Иоф сшIэжыырэп, ежыри гъэсэ-ныгъэм хэтыжъэп, зыкIи сызэ-рэщымыгугъырэп нафэ.

Илъэс 70-у згъэшIагъэм щы-щэу илъэс шъэныкIо хъункIэ мэээ заулэ нахъ щымыкIэу гъэ-сэныгъэ-плуныгъэм естыгъ. Арышъ, непэ еджаплэм сымы-кIожъэу пенсием сыщыIэми, сигупшысэ-гултыгъэхэр а Иофым пэчыжъэхэп. Гъэсэныгъэм хэ-хъухъэрэ зэхъокIыныгъэхэм, кытIкIэхъухъэрэ сабийхэр зы-факIорэм сямыгупшысээн слъэ-кIырэп. Ащ къэшIэкIыгъэх Иоф зыдэсшIагъэхэри, тилоф-шIэкIагы, тызыкIэхъопсышты-гъэхэри, джырэ егъэджакIэ-хэри. ЛIэшIэгъуныкIом кIэлэ-егъэджэу Иоф зысэшIэм, еджэ-плаби зблэсхъугъэп (кыутырэу Шевченкэм дэт еджаплэмрэ Нэчэрэзые еджаплэмрэ), си-пашцэмэ дэи ахэтыгъэп. ЗэкIэ пашцэу сIагъэхэм сIофшIа-

кIи агу рихъыштыгъ, осэ дэ-гъуи кысфашIыштыгъ, меда-ли, цIэ лъапIэу, тынэу сIэхэ-ри икыуштых. Сыкызыштыгъ-хъужъ сшIоигъоу мыхэр къас-Iохэрэп, сшъхъэкIэ кызырэс-фыштыгъэхэмкIэ сипэцагъэ-хэр зэхэсидзыгъэу зыми кы-шIошIынуу сыфаеп.

Шъхъыиыгъэ дэдэу къэсэлэ Ибрахымэ сыкытегушыIэ зыкIысшIоигъор: еджаплэм ипашцэ зыфэдэн фаеу сэ слъы-тэрэм анахъ тезгъафэу Иоф зы-дэсшIэгъэ пэчишIымыз ахэты-гъэр Кушъу Ибрахым ары. Ибрахымэ иИофышIэ зещакIэ, акылышIуагъэкIэ фэслъэ-гъурэ зекIуакIэр къэзгъэлыгъ-гъорэ шысэ горэ кышъуфэс-Iотэн.

КIэлэегъэджэ зэхэгущыIэ-жыыр макIо. Ар зыфэгъэхьы-гъэр ублэплэ классхэр предмет-никмэ рагъаджэхэ хъуштымэ ары. Ушэтыныр илъэсрэ тшIы-гъахэу зэфэтхысыжыштыгъ-гъэ. Чызыр кысэнэси, тызте-гушыIэрэ темэмкIэ сшIошIхэр къэсIонэу сыкъэтэджыгъ. Сы-кыэгущыIэфэкIэ, кыхэккукIы-зэ а зы кIэлэегъаджэм заулэ-рэ сыкызызэпиутыгъ. Ащ Иб-рахымэ жэкIэ зи римилоу, нэ-плъэгъукIэ гуригъэлуагъ ышIэ-рэр зэрэмытгъэрэзыр. Сэри къэ-сэухьыфэ сыкыэгущыIагъ, си-ИофшIэгъухэми кызыдыра-гъэштагъ ублэплэ классхэр зы кIэлэегъаджэ зэрэригъаджэхэ-

рэм тетэу къэдгъэнэнхэу. Зэхэ-гушыIэжыныр кызыгъэухым, хэушъхьафыкIыгъэу сыздэлэ-жъэрэ пшъэшъэжъыер къэкIо-гъахэти, классым тычIахыи, сыхъатитIу фэдиэрэ алгебрэм-кIэ Иоф дэсшIагъ. ТыкызычIэ-кIыжымы, а бзылфыгъэу пед-советым пэрыохъу кышыс-фэхъуштыгъэр къытэкIоллагъ. Пшъэшъэжъыер кIожынуу рилуи, ытIупшыжыгъ. Тэ тIо-тизакъо зэхъум, ышIагъэр зэрэмытгъэрэзым пае рэхъатэу мыкIожышъоу кызыррэса-жэрэр кылуагъ. Фэгъэгъунэу кысэлъэлугъ, гуапэри сиеу се-зэгъыгъ. ТэгущыIэфэкIэ еджа-плэм тыкычIэкIыжыгъ. Сэр-кIэ нахъ благъэти, еджэплэ кIыбымкIэ ськIонэу сызэжъэм, джыри кысэлъэлугъ еджэплэ нэлумкIэ тыкIонэу. Аушцэу тыкIомэ, шъхъаныгъушпэ-мкIэ тыкышIэгъужыныу па-шцэр кызырэтэажэрэр етIанэ кыложыгъ. СэркIэ нахъ зэ-рэчыжъэм сыпымылтыжъэу, ащ ишъхъаныгъушпэ тыблэ-кIи, еджэплэ шагум тыдэкIы-жыгъ.

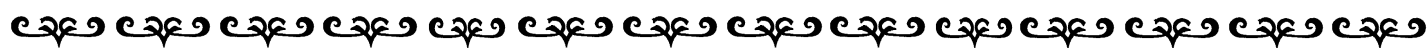
Мы хъугъэ-шIэгъэ цыкIум-кIэ Ибрахымэ Iушыгъэу фэс-лээгъугъэхэм ащышых: а бзы-лфыгъэм кылыжыгъагъ мэ-къэ IэтыгъэкIэ шыригъэгъэты-нуу, ау ащ зэпэгущыIэжъ кы-щэжъэштгъагъэ. Рэхъатныгъэу зэлукIэм чIэлъыр кыухъу-магъ. «Орырэ сэрырэ тызэдэгъу-

щыIэщтышъ, директорскэм кычIахъ» рилуагъэу зыми зэ-хихыгъэп. Пашцэм лъэкIэу иIэр кызырэхимыгъэщырэп ащкIэ къэлэгъуагъ. А бзылфыгъэр, имысагъэ еуцолIэжъэу, фэгъэ-гъунэу кызыррэсэлъэлуэрэ ежъ-ыпкъ кызырэкIырэп сшIэнэу Ибрахымэ фэгъэп. Е ятIонэрэ мафэм сэ кысэушпIыжъэу, фэгъэгъунэу а бзылфыгъэр кысэлъэлужыгъэмэ Ибра-хымэ зэригъэшIэжыгъэми хъуштыгъагъэ, ау фэгъэп ежъ кызыррэсигъэлъэлужыгъэр сэри сшIэнэу.

Мыщ фэдэ шысэ Iаджи къэпхын плъэкIышт, ау лъэ-шэу сыгу къеорэр гъэсэнныгъэм Ибрахымэ шIэхэу зэрэхэкIы-жыгъэр ары. Тьдэрэ лъэныкIо щэлажъэми, Ибрахымэ гуеты-ныгъэшхо хэлэу зыпылэ Ио-фыр зэригъэцэкIэщтым си-цыхъэ телъ. Тхъэм псауныгъэ кырет, имурадхэр кыдэхъу-нэу, бэгъашIэ хъунэу сыфэ-лэлао.

МЭШIЭКЪО Нурыет.

КIэлэегъэджэ ИофшIэным иветеран, УФ-м народ-нэ гъэсэныгъэмкIэ иот-личник.

Тыгъэнэбзый

**Тиадыгэ тхакIохэу
(аныбжэбкIэ кыызэкIэлъэкIох)
бжыхъэм къэхъугъэхэр:**

**Хъаткьо Ахьмэд.
Шэуджэн Аюб.
Яхьулэ Сэфэр.
Еутых Аскэр.
Хъэдэгъэлэ Аскэр.
Пэнэшъу Сэфэр.
Хъалыщ Сэфэрбий.**

ЯХЬУЛЭ Сэфэр

Адыгееу сикIас

ЩыIэныгъэм ишыс, сидунай иорэд, —
Сыгу къэпIэтэу, сигъашIэ бгъэраз.
СызыпIугъэу, сыхэкъу, сянэ лъапIэм уфэд,
Адыгееу сизупсэу, сикIас.

О Россием инурэ тыгъэишоу пшъхъащит,
Огу къаргъом нэфылъыр лъэIэс.
Уипсыорхэм афэдэ дунаим темыт,
Адыгееу сизупсэу, сикIас.

Дышъэ гъбгъор, хым фэдэу, жьы макIэм дэуалъ.
Батыр щытхъур егъашIэм мыкIуас.
Жъогъо пльыжъыр уигъогу о ренэу кыпфэбл,
Адыгееу сизупсэу, сикIас.

Пшъэшъэжъыехэр

Зэшыхъу цIыкIухэр мы охъ-
тэ дышъашъом кыхэхъухъа-
гъэх: зыр — Iоныгъом и 1-м, нахъ
цIыкIур — шэкIогъум и 7-м;
зым — 7, адрэм — 5 аныбжэ. Ау
зэгурэIох, зэкIасэх, зэфэсакъых
пшъэшъэжъыехэр. Зыр мыгъэ
еджанIэм чIэхъагъ, егугъу
еджэным, адрэр — кIэлэцIыкIу
IыгъыпIэм макIо. Плури Iуш дэ-
дэх, хъупхъэжъыех. Къэишъох
дахэу, орэд къало, усэ цIыкIухэр
бэу ашIэ. Янанэ ыналэ атет:
Iэшлоу егъаишэх, дахэу ефанэх,
шъхъацыр афеблэ, цIыфыгъэм

фенIух. Ятатэ пIонышъ — ины-
шхо, гушIубзыу, сабий дахэ-
хэр ытамэ тесых, зарегэплъы-
хъэ. Бэ ац ышIэрэр, бэ къафи-
Iуатэрэр — пшысэжъы, тау-
рыхъи, къэбар цхэныби, орэ-
дыжэ дахи, чъыгыбэмэ ацIи,
узэреупчIырым джэуап тэтэ-
жъым кыреты.

ЯкIас пшъэшъэжъыехэм ята-
ти, янани, ау янэ-ятэхэр нахъ
якIэсэжъых. IорышIэх, гукIэ-
гъушIэх — цIыфы цIыкIу дахэх,
насынышIо хъунхэу непэ та-
фэлаIо!

ШЪУГУ ИШЪУУБЫТ:

адыгэхэм зэкIэми тиньдэ-
лъфыбзэ тшIэн ыкIи ты-
рыгуыцIэн фэе, джащыгъум
тыбзэ хэхъоцт, кIуачIэ
илэцт, тэри уасэ кытфа-
шыцт. Мы усэ дахэр езбы-
рэу зэжъугъашIэ.

КЪУЕКЪО Налбий

Адыгабзэр

Адыгабзэр

Огу нэфынэу къабзэ.

Насып нэгоу дахэ,

Осы гъогоу махэ,

КIэлэ джэгоу, чэфы,

Пцэсы лъэгоу, шъэфы.

Сабый ибэу, хые,

Щылыч Iашэу, пкъые.

Уиныбджэгъумэ, псашIэ,

Уиныбджэгъумэ, щашIэ,

Гъэбэжъу мафэу,

къерэщх —

Шыблэ макъэу, орэщх

Сэ сиошх, сищхы макъ,

Сэ сигъашI, сыбзэ закъу.

СыщыгъаI, сыгъэпсалъ,

Ущэлэфэ сипIалъ.

Апэрэу еджанIэм кIогъэ кIэ-
лэцIыкIухэр гъэшIэгъон пчъа-
гъэу зэхэлъых. Илъэсик-блы
аныбжэбыр, арышъ, ац елъы-
тыгъ яIокIэ-шыкIи, язекIо-
кIэ-гъэпсыкIи. Зым мафэмрэ
чэщымрэ джыри фызэхэфы-

ЕджанIэм чIэхъэгъакIэхэр

пэрэп, адрэм — еджанIэр яун
шIошIы зыфаер кыищыфа-
шIэнэу, ящанэрэм — кIэлэ-
егъаджи, кыIуи, ыIожъи,

тхылъ отэри зы мафэ, зы
тхъамафэкIэ шIомыгъэшIэ-
гъоныжэ хъугъэ. Адэ кIэлэ-
цIыкIухэри зэфэдэ зэкIэн ылъэ-

кIыцтэп, хэти зэрагъас, хэ-
ти зэресэгъ; унэгъо-унашъом,
ны-тыхэм яишэн-хабзэ пстэу-
ри фэкIожъы. Ауми сабийхэр
тхъагъох, умыгъэIорышIэни,
дэмыхъыхыни ахэтэп, дэгъун
фалIэх, дэхэн фэшIых.

Амин ихъунхъагъ

Амин шъэожъые хъупхъэ
цIыкIу, апэрэ классым ис. Сы-
хъатыр 12-м ыныкIом янэжэ
лбыкIуи, еджанIэр мычыжэ-
ми, кыизэрэраIуагъэу, кыищ-
жыгъ. ЦIыкIур ишагъэ, маши-
нэ цIыкIухэми шIукIаеу арыджэ-
гугъ, телевизорымкIэ мульт-
фильмэхэми ахэплэгъ, етIанэ
гузэжэогъукIэ икIэрыкIэу зи-
фэпэжъы, янэжэу тучаным
кIуагъэр къамысыжъыизэ, порт-
фелыр ыштити, цэдэжэгоужым
еджанIэм хэушъыкIэу кIуагъэ.
ИкIэлэгъаджэ мыкIожъыгъэу,
неуцрэ урокхэм зафигъэхъа-
зырэу истол изакъоу кIэрысыгъ класс кIым-сым дэдэм
Амин кыизекIуашъэм. ШъэфырыкIо цIыкIур зыфыхъын
ымышIэу кIэлэгъаджэм ышъхъэ кыизелэтым, Амин, кIэлэ
псынклэ хъупхъэ цIыкIоу апэрэ партым дэсыр, кыишIэ-
жыгъ.

— Амин, ац фэдэу мафэм тIо укъакIозэ уеджэщтмэ,
уилэгъумэ апэ уишъынышъ, пстэуми апэу еджанIэр къэ-
уухъыт, — ыIуи, кIэлэгъэдэжэ дэгъур кыищыгушIукIыгъ,
кыищытхъугъ. Ац ыужым ыIапэ кыиубыти, инанэ дэжэ
кыищэжъыгъ. Пыхъужъыныгъэ зэрихъагъэу кыищыхъоу
Амин чэфыбзагъ.

АфэлъэIуагъ

Сабыйхэр зыр зым нахъ дэ-
хэжэ, зэщыфэпкIыгъэх, на-
хъыбэм якIасэр ямаф, зыми
цагъакIэхэрэп. Мафэ къэс
пшъэшъэжъыехэм, нысхъа-
пэм фэдэу, ашъхъацхэр зэ-
фэшъхъафэу афаблэ, афа-
гъэдахэ, ежъхэри агъэкIэра-
кIэх. ЕджэкIо шъуашэр зы-
тIу-зыцэу зтешIыкIыгъэу
яI, шъэожъыехэм афэдэхэп,
пшъэшъэжъыехэм, цIыкIу-
хэми, зашIын фалI, ац фэдэу
ахэр къэхъухэба.

Мадинэ апэрэ еджэгъу ма-
фэм кыищэгъэжъагъэу анахъ
еджэкIо зэкIэупкIагъэкIэ, дэ-
гъоу далорэкIэ ыцIэ кыиуало.
Ежъыми, янэ-ятэхэми,
янэжэ-ятэжъхэми зэра-
гъаишорэм, кIэлэгъаджэм
ыналэ кыизэрэтетыри кы-
хэхъожъыгъэшъ, зегъэшIэ-
гъожъы.

«Ылкъ занкIэу, гъэпсыгъэу
цысыр — Мадина», «дэгъоу

далорэр — Мадина», «пшъэ-
шъэжъые IугъэшIыгъэр
— Мадина». Ац фэдизыр
кыиуаломэ, тамэ кыибго-
кIэнба — мо цIыкIуми зы-
хелэтыкIы.

КIэлэгъаджэм пстэуми
къахигъэщырэ Мадинэ ежъы-
ми захигъэкIокIэцтэп. Апэ-
рэ урокитIур кIогъагъэ, мо
сабым ихэныр ыгу кыиы-
пэлъадэм. Арыти, емышIэ-
шIумышIэба, цIыкIу-цIыкIоу
икофтэ фэбэ джыбэ кыи-
рилъхъэгъэ дэжъые упкIэп-
кIыгъэхэр зыIуидзэу ригъэ-
жъагъ, ихэ «кIып-сынI» ма-
къэри кээIугъ. Зэ шъхъае
кIэлэгъаджэм урокыр зэ-
пмыгъэу шIоигъоу зышъхъа-
дыригъэхыгъ, ау шоколад
конфет кIыкIыкIыр зэкIо-
цIихынэу зэжъэм, кIэры-
хъи, зи римылоу кыиухыгъ.
МыдыкIэ ежэ пшъэшъэ цIы-

кIур, Тхъэм нахъ ымышIэу,
кIэлэгъаджэм ар ышхынэу
ыштагъэу кыищэхъушъ,
мэгъушIо. Адрэ классым ис
еджэкIо цIыкIухэри кыиы-
рэгъэпIэжъэгъэгъэх: хэти зы
IэшIу горэ кыиыкIуиухэу фе-
жъагъ; зым — мыIэрыс, ад-
рэм — къужъы, помидор,
дэихохэр, семчык пачк, кIэн-
кIэ гъэжъуагъэ зилу къахэ-
кIыгъ, банан зыфэпIоцтхэр
къэлэгъуагъэх — бжыхъэ
ермэлыкъ къаишIыгъ зыда-
мышIэжъэу.

— Ацыгъум, кIэлэцIы-
кIухэр, мы аужырэ урокым
ыныкIоу къэнагъэм «Бжы-
хъэм итын байныгъэхэр»
цIэу фэтишIын, ахэм, мы
кыишъуитэгъэ пстэумэ та-
тегуыцIэн, — ыIуи, кIэлэ-
егъаджэр макIэу цхыизэ,
конфетэу Iухыгъагъэри
Мадинэ цIыкIум ыпашъхъэ
рилъхъажъы, иеджэкIо цIы-
кIухэм ихэн Iизын аритыгъ.
Ясабыгъо дэхэнэу гукIэ
афэлъэIуагъ.

Спорт • Спорт • Спорт • Спорт

ДЗЮДОР

Урысые Федерацием дзю-домкIэ изэнэ-кьокъу кьалэу Кемерово зы-щэкIом, Адыгэ Республикэм ибэнакIохэм алырэгъум ухъазырыныгъэу кыщагъэлыгъуагъэм еплъыкIэ зэфэшхьафхэр тигъэшлыгъэх. Тиспортсмен-хэм тагъэгугъэ, ау медальхэр кьахыгъэх.

Медальхэр джэрзых

кьокъумэ ахэлажэхэ сшIоигъу. Дзюдом щыIэныгъэм уфигъасэу сэлъытэ. Уиреспубликэ ыцIэклэ алырэгъум ущыбанэ зыхукIэ узэгупшысэрэр макIэп... ШъэоцIыкIу зэрыхэм бэ-шIагъэу салъэплъэ. Адыгэ кIэлэ шъыпкьэх. Якъуаджэ, ятренер-хэм кьащэтхьух. Спортм ныб-джэгубэ кьаритыгъ. Лъэпкэ шэн-хабзэхэр агъэлапIэх. Адыгэ Республикэм дзюдом-

кIэ ихэшыпыкIыгъэ командэ итренер шъхьалэу, АР-м изаслу-женнэ тренерэу Бэстэ Сэлымэ кьызэрэтилуагъэу, тиныбжыкIэ-хэм спортм ишIуагъэкли яду-ннееплъыкIэ апсыхъэ, республи-кэм икьэралыгъо гъэпсыкIэ зэрэ-пытэрэм рэгущох.

Сурэтым итхэр: ШъэоцIыкIу Рустам, Елена Ткаченкэр, ШъэоцIыкIу Айдэмыр.

ТибэнакIохэм ащыц ионтэ-гъугъэ елпытгъэу купэу зыхэ-тым медаль кьыщыхыгъэп. Ком-мандэхэм язэнэкьокъу зэраухы-гъэм тигъэгущIуагъ. Урысыем и Кьыблэ шъолъыр ящэнэрэ чIы-пIэр кьыфагъэшъошагъ. Адыгэ Республикэм илIыкIохэу Шъэо-цIыкIу Рустам, ШъэоцIыкIу Ай-дэмыр, Елена Ткаченкэм джэрз медальхэр кьахыгъэх.

Р. ШъэоцIыкIум Мыекъопэ кьэралыгъо технологическэ уни-верситетыр, А. ШъэоцIыкIум Адыгэ кьэралыгъо университе-тым илъэпкэ факультет мыгъэ кьаухыгъэх. ШъэоцIыкIу зэшы-хэр Джыракъые кьыщыхыгъэх, АР-м изаслуженнэ тренерэу Акъущ Мыхъамод ары яапэрэ тренерыр. Сэнаушыгъэ зыхэлъ

кIалэхэр джырэ уахътэ тренерэу Беданэкъо Рэмэзан егъасэх. ШъэоцIыкIухэр Кьыблэ шъо-лъырым ичемпионх, Урысыем изэнэкьокъу зэфэшхьафхэм ме-дальхэр кьащыдахыгъэх.

Елена Ткаченкэр Адыгэ кьэра-лыгъо университетым физкуль-турэмкIэ ыкли дзюдомкIэ иин-ститут шеджэ. Джаджэ щыпсэу-зэ дзюдомкIэ банэу ригъэжыагъ. Тренерэу Адзынэ Алий ипащэу спортышхом апэрэ лъэбэкъухэр щышIыгъэх. Адыгэ Республикэм изаслуженнэ тренерэу Игорь Вержбицкэм еджапIэм щегъасэ.

— Дзюдор сшIогъэшIэгъон. Медальбэ кьыдэсымыхыгъэми, сыгу згъэкIодырэп, — кьелуатэ Елена Ткаченкэм. — Пшъашъэ-хэр нахыбэ хьухэу спорт зэнэ-

ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЭР

«Ладэм» кьыфэпсынкIэщтэп

Урысыем гандболымкIэ ибзылъфыгъэ командэхэу суперлигэм хэтхэм зичэзыу ешIэгъухэр мы мафэхэм яIэщтых. Мыекъопэ «Адыфыр» хэгъэгум икомандэ анахь лъэшмэ ащыцэу «Лада» Тольятти тикъалэ щыдешIэщт.

«Адыфым» 2012 — 2013-рэ илъэс ешIэгъум текIоныгъэр зэ нахь кьыщыхыгъэп. Арэу щытми, тиспортсменкэмэ та-щэгугъы. Тренер шъхьалэу Ви-талий Барсуковым пшъэшъи-тIу тикомандэ кьыригъэблэ-гъагъ — ахэр Черногорием шы-щых. Мария Аникинам ипса-уныгъэ зыпкэ иуцожьыгъ. «Ла-дэм» тшIуихыщтми, ешIэгъур IэшIэх кьыфэхьуштэп.

Гъэзетыр кьыхаутыным фэдгъэхъазырыгъэу Виталий Барсуковыр телефонкIэ кьыт-

фытеуагъ. Екатерина Латонен-кэм, Наталья Тормозовам, Ольга Исаченкэм, Рената Ка-юмовам, Черногорием кьыкIы-гъэ Иванка Симонович, нэ-мыкIхэми зичэзыу ешIэгъум яшъыпкьэу зызэрэфагъэхъа-зы-рырэр тренер шъхьалэм кьыти-луагъ.

Чъэпыогъум и 24-м пчыхъэм сыхьатыр 6-м «Адыфыр» «Ладэм» Мыекъуапэ щыIукIэщт. Сурэтым итыр: «Адыфыр» Урысыем изэнэкьокъу хэ-лажъэ.

ФУТБОЛ. УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

ТекIоныгъэм пэблагъэми, шIуахьы

«Энергия» Волжский — «Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — 2:1. Чъэпыогъум и 21-м Волжскэ щызэдешIагъэх. Зезыщагъэхэр: А. Чистяков — Азов, М. Кистанов — Эн-гельс, С. Майборода — Ростов-на-Дону. «Зэкъошныгъ»: Колесников, Казаков, Датхъужь, Ем-къужь, Нартиков (Жегулин, 75), Сандаков, Винников (Чалаев, 85), Нечукин (Мыкьо, 60), Абаев, Ешыгуау (Кьонэ, 69), Лучин (Такъый, 68). Къэлапчъэм Iэгъуаор дэзыдзагъэхэр: Петросян — 50, пенальтикIэ, Масленников — 57-рэ — «Энергия». Винни-ков — 53-рэ — «Зэкъошныгъ».

«Зэкъошныгъэм» итренер шъхьа-Iэ ипшъэрылхэр зыгъэцкIэрэ Шыумэфэ Рэмэзан зэрилгытэрэм-кIэ, тифутболистхэр дэу ешIагъэ-хэп. Бысымхэр якъэлапчъэ «ра-фызылIэхэу» бэрэ кьыхэкIыгъ. «Зэкъошныгъэм» къэлапчъэм Iэ-гуаор дахэу дидзагъ. В. Лучиным кьытыгъэ Iэгъуаом А. Винниковым зылгидзи, шъхьэкIэ хъагъэм ри-дзагъ. «Зэкъошныгъэр» текIоны-гъэм нахь пэблэгъагъ, ау тиухъу-макIохэр зэрэхэукъуагъэхэр бы-сымхэм агъэфеди, тикъэлапчъэ Iогъогогъо Iэгъуаор кьыдадзагъ.

Тифутболистхэу С. Чалаевыр, И. Жегулиныр, А. Натхъор, нэ-мыкIхэри ыпэкIэ дэгъоу щешIэнхэ альэкIыщт шъхьаем, сымаджэх, шъобжхэр агъэхъужьых. Сыд фэ-диз идэгъугъэу уешIагъэми, къэ-лапчъэм Iэгъуаор дэмыдзэу текIо-ныгъэр кьыдэпхын плъэкIыщтэп. Ар «Зэкъошныгъэм» дэгъоу кьы-гурэо, зичэзыу зэлукIэгъум зыфе-гъэхъазыры.

Купым зэрэщешIагъэхэр

«Черноморец» — «Торпедо» — 0:0, «Ангушт» — КТГ — 0:1, «Митос» — «Таганрог» —

1:0, «Астрахань» — «Волгарь» — 1:0, «Алания-Д» — «Олим-пия» — 1:0, «Дагдизель» — СКА — 5:0, «Биолог» — «Мэ-щыкьу» — 1:1.

ЧыпIэу зыхэщытхэр

Командэ пэпчэ ешIэгъу 17 иагъ. Непэ ехьулIэу чIыпIэу зыхэщыт-хэр зэтэгъапшэх.

1. «Черноморец» — 39
2. «Торпедо» — 33
3. «Ангушт» — 32
4. «Астрахань» — 31
5. «Мэщыкьу» — 26
6. «Славянский» — 26
7. «Биолог» — 25
8. «Алания-Д» — 25
9. «Дагдизель» — 25
10. «Митос» — 24
11. «Энергия» — 22
12. «Таганрог» — 21
13. «Зэкъошныгъ» — 19
14. «Олимпия» — 15
15. КТГ — 15
16. «Волгарь» — 9
17. СКА — 8.

«Зэкъошныгъэр» я 4-рэ чIыпIэм щыIэ «Астрахань» Астрахань чъэ-пыогъум и 26-м тикъалэ щыIукIэщт.

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбий.

Зэхэзыщагъэхэр:
Адыгэ
Республикэм лъэпкэ
ЮфхэмкIэ, IэкIыб
кьэралхэм
ащыпсэурэ
тилъэпкьэгъухэм
адырIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ
ыкли кьэбар
жъугъэм
иамалхэмкIэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

Редактор
шъхьалэр
ДЭРБЭ
ТИМУР

Редактор
шъхьалэм
иапэрэ гуадзэр
МЭШIЛЭКЪО
Саид

ПшъэдэкIыжъ
зыхьырэ
секретары

НЭПШIЭКЪУЙ
Заур

Редакциер
зыхэщытхэр:
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьалэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкIыжъ зы-
хьырэ секретары:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:
Урысые Федерацием
хэутын ЮфхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкли зэлъы-
IэсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чIыпIэ гъэоры-
шIапI, зэраушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
4168
Индексхэр
52161
52162
Зак. 3142

Хэутыным
узщыкIэгъхэнэу щыт
уахътэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэгъхэгъэхэ
уахътэр
Сыхьатыр 18.00